

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad:	4 Rhagfyr 2024
Pwnc / Testun:	Archwilio Allanol – Adroddiad Monitro
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Carys Edwards Pennaeth Proffesiwn AD a Trawsnewid 01248 752502 CarysEdwards@ynysmon.gov.uk
Awdur yr Adroddiad:	Gwyndaf Parry Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Perfformiad 01248 752511 GwyndafParry@ynysmon.gov.uk
<p>Natur a Rheswm dros Adrodd: Mae'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn derbyn yr adroddiad hwn yn unol â'i Gylch Gorchwyl –</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.4.8.11.3 Bydd y pwyllgor yn goruchwylio trefniadau archwilio allanol, yn rhoi sylwadau ar sgôp a dyfnder y gwaith archwilio allanol ac yn sicrhau ei fod yn rhoi gwerth am arian. Bydd yn ystyried adroddiadau archwilio allanol a bydd yn monitro eu hargymhellion; ac • 3.4.8.13.1 Bydd y pwyllgor yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan unrhyw reoleiddwyr neu arolygwyr eraill, a fydd yn ffynhonnell sicrwydd ddefnyddiol. <p>Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor fod yr argymhellion sydd ynghlwm a'r adroddiadau wedi cael sylw dilys gan wasanaethau'r Cyngor Sir a bod y rhai perthnasol yn cael eu gwireddu mewn modd ystyrlon.</p>	

Cyflwyniad

1. Er mwyn arddangos llywodraethu da, mae'r adroddiad yn manylu ar ymateb y cyngor i adroddiadau archwilio allanol ac argymhellion cysylltiedig a gyhoeddwyd gan reoleiddwyr.
2. Darperir diweddariadau yn erbyn y gwaith y mae'r cyngor wedi'i wneud ers yr hyn a gyflwynwyd i'r pwyllgor yma ym mis Ebrill 2024.
3. Mae'r adroddiad hwn wedi'i symleiddio a'i ail ddylunio i sicrhau ei fod yn fwy cryno ac yn haws ei ddarllen na'r fersiwn flaenorol.

Argymhelliad

4. Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn –
 - a. Ystyried yr adroddiad a derbyn yr ymatebion a'r diweddariadau fel adlewyrchiad cywir o waith y Cyngor Sir yn erbyn yr argymhellion cysylltiedig.

Archwilio Allanol – Adroddiad Monitro

Paratowyd gan: Gwasanaeth Trawsnewid

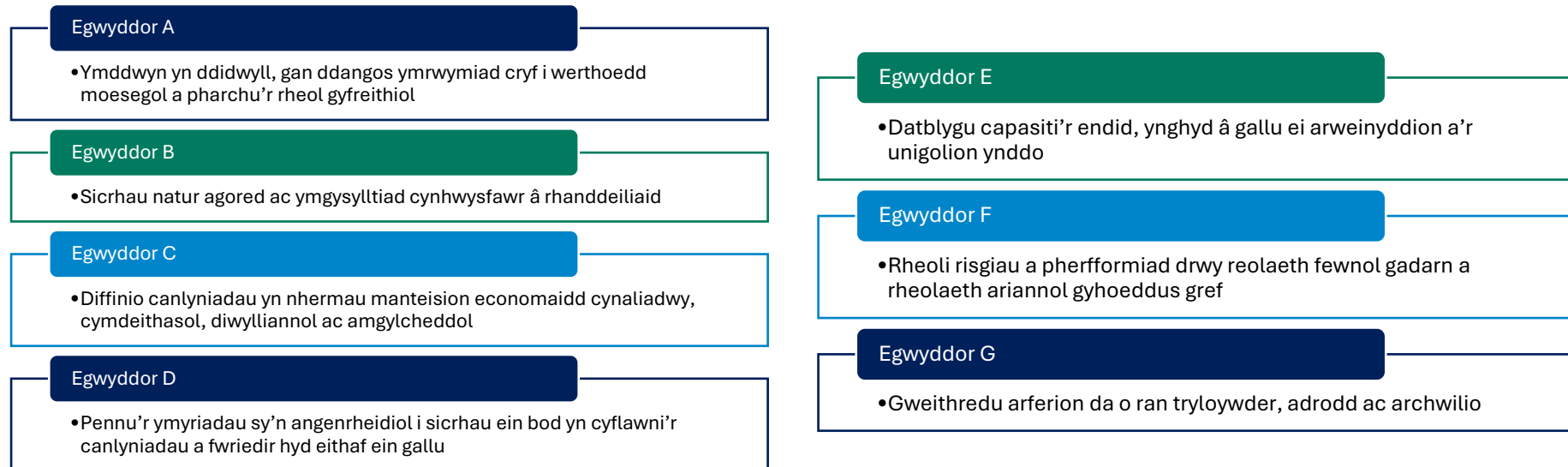
Dyddiad cyhoeddi: Tachwedd 2024

This document is available in English / Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu cynnydd y cyngor wrth ymateb i argymhellion o adroddiadau rheoleiddiol lleol a chenedlaethol dros y 24 mis diwethaf sydd heb eu gweithredu eto. Mae monitro ac adrodd ar gynnydd yn erbyn yr argymhellion hyn yn gonglfaen i lywodraethu effeithiol.

Mae ein [Cod Llywodraethu Lleol 2023-28](#) yn dangos sut mae'r cyngor yn dilyn yr egwyddorion craidd (ac ategol) sydd yn y 'Framework for Delivering Good Governance in Local Government' (CIPFA / Solace, 2016). Yr egwyddorion sefydledig yw:

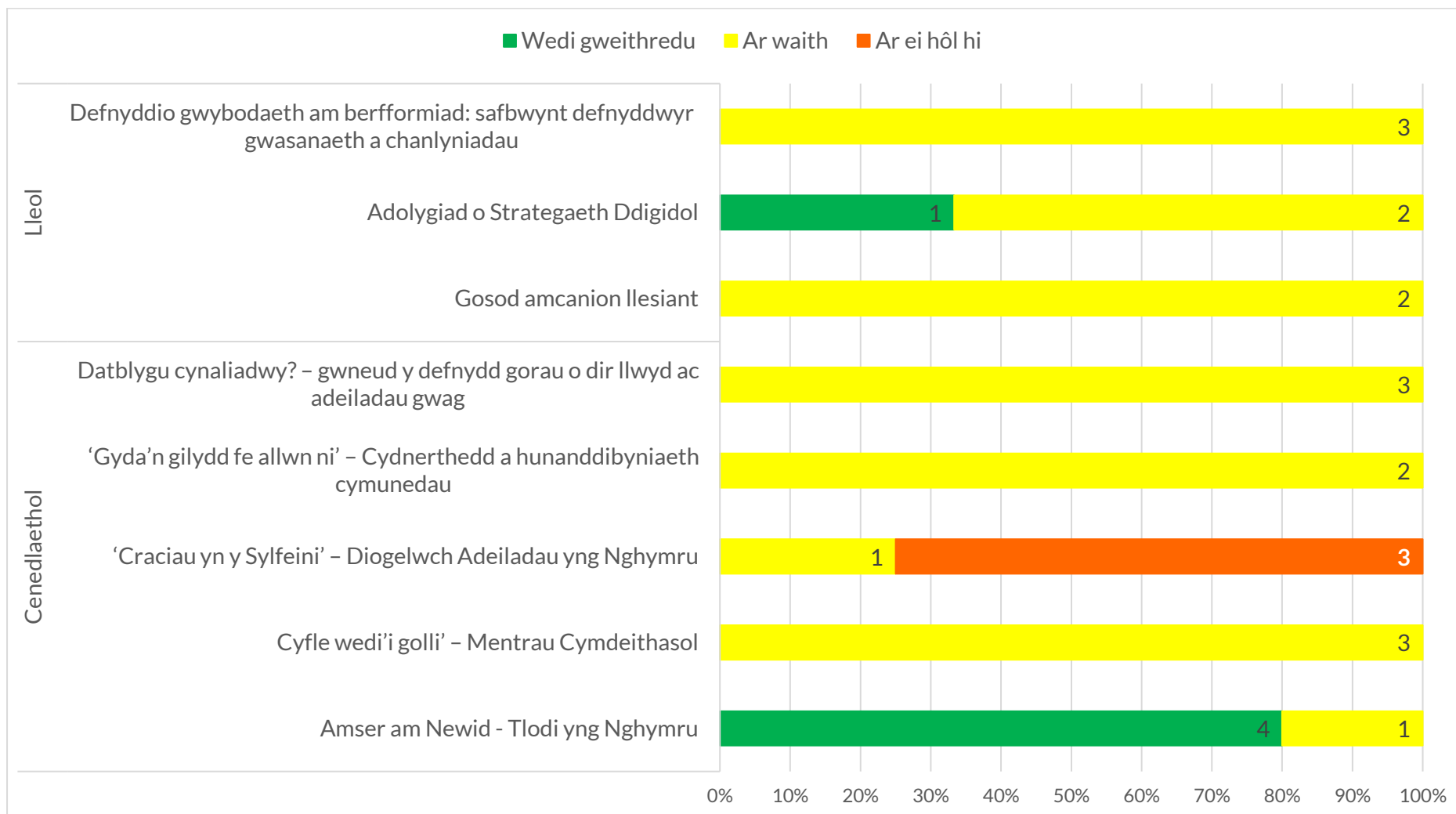
Mae adroddiadau archwilio allanol a rheoleiddiol a sut mae'r cyngor yn ymateb i argymhellion yn cyd-fynd yn agos ag **Egwyddor G** ac **Egwyddor F**.

Mae'r adroddiadau hyn yn hanfodol ar gyfer sicrhau bod y cyngor yn gweithredu'n dryloyw ac yn cael ei ddal yn atebol am ei benderfyniadau, ei ddefnydd o adnoddau, a'i ddarpariaeth o wasanaethau. Trwy werthuso cydymffurfiad y cyngor â'i ddyletswyddau statudol a nodi meysydd i'w gwella, maent yn cefnogi llywodraethu ar sail tystiolaeth ac yn galluogi'r cyngor i ddangos ei ymrwymiad i welliant parhaus.

Trwy adolygu ac ymateb yn weithredol i'r argymhellion, mae'r cyngor yn dangos ei ymrwymiad i ddarparu gwasanaethau o ansawdd uchel ac i fodloni ei ddyletswyddau statudol.

Crynodeb

Ym mis Hydref 2024, mae'r cyngor wedi gweithredu 20% o'r argymhellion, mae 68% o'r ymatebion ar waith, ac mae 12% ar ei hôl hi. Mae'r siart isod yn nodi teitlau adroddiadau archwiliadau lleol a chenedlaethol ac yn gwerthuso'r ymateb i'w hargymhellion.

Mae'r niferoedd yn y siart bar uchod yn nodi sawl argymhelliad sy'n berthnasol i Awdurdodau Lleol ym mhob adroddiad rheoleiddiol.

Trosolwg Manwl

Amser am Newid - Tlodi yng Nghymru - Cenedlaethol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A2 Defnyddio eu Cynlluniau Llesiant i roi ffocws cynhwysfawr ar fynd i'r afael â thlodi i gydlynu eu hymdrechion, diwallu anghenion lleol a chefnogi'r targedau a'r camau gweithredu yn y cynllun cenedlaethol diwygiedig</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae amcanion Cynllun y Cyngor ac yr amcanion Llesiant yn rhoi ffocws ar Dlodi • Cymeradwywyd y Cynllun Strategol Taclo Tlodi gan y Pwyllgor Gwaith ym Mawrth 2024 • Mae meysydd blaenoriaeth allweddol i daclo tlodi ar yr Ynys dros y pum mlynedd nesaf yn cael eu monitro'n fisol ac yn cael eu hadrodd i'r Tîm Arweinyddiaeth. Wrth ddatblygu'r Cynllun, ystyriwyd y cyfyngiadau ariannol ar y Cyngor gan gydnabod bod angen cyflawni mwy gyda llai. • Mae Dangosfwrdd PowerBI gyda dangosyddion cysylltiedig â Thlodi wedi'i ddatblygu ac mae'n cael ei ddiweddarau'n chwarterol. 	<p>Wedi gweithredu</p>
<p>A3 Dynodi aelod cabinet fel hyrwyddwr tlodi'r cyngor ac yn dynodi uwch swyddog i arwain a bod yn atebol am yr agenda wrthdlodi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arweinydd y Cyngor yw'r hyrwyddwr dynodedig ar gyfer Tlodi 	<p>Wedi gweithredu</p>
<p>A5 Gwella eu dealltwriaeth am 'brofiad personol' eu trigolion trwy eu cynnwys mewn modd ystyrlon wrth wneud penderfyniadau gan 'fapio profiadau' a/neu ddefnyddio 'Comisiynau'r Gwirionedd am Dlodi' i adolygu a gwella hygyrchedd gwasanaethau'r cyngor a'r defnydd ohonynt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ystyrir y gwaith hwn yn rhan o'r gwaith arferol y mae'r cyngor yn ei wneud gyda thrigolion. Mae'r holl dimau sy'n gweithio gyda thrigolion yn ymwybodol o sut i gael mynediad at wybodaeth a chefnogaeth am Dlodi ac argyfwng costau byw • Rydym yn diweddarau tudalen we'r Cyngor yn rheolaidd gyda gwybodaeth bwysig am ymateb i'r argyfwng costau byw • Mae'r Tîm Cynhwysiant Ariannol yn hynod effeithiol wrth hyrwyddo trwy dudalen Facebook Tai Môn ac yn cydweithio gyda phartneriaid lleol. Maent yn parhau i anfon diweddariadau am y sesiynau galw heibio. Mae posterï'n 	<p>Wedi gweithredu</p>

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
	<p>cael eu diweddaru'n wythnosol ar ein cyfrifon cyfryngau cymdeithasol</p> <ul style="list-style-type: none"> Rydym yn gweithio'n agos gyda'n partneriaid, Cyngor ar Bopeth, Medrwn Môn a Menter Môn i ddeall a chael gwell gwybodaeth am yr hyn sydd ei angen ar yr Ynys Gyda'r defnydd o'r Gronfa Ffyniant Cyffredin (SPF) ddiweddar, rydym wedi cynnal nifer o sesiynau o fewn ein cymunedau ledled yr ynys i godi ymwybyddiaeth o'r cymorth sydd ar gael 	
<p>A6 Optimeiddio eu gwasanaethau digidol trwy greu un dudalen lanio ar eu gwefan</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mae tudalen we mewn lle sy'n cael ei monitro a'i diweddaru'n rheolaidd gan gynnwys dolenni i'r gwaith a wneir gan bartneriaid. 	Wedi gweithredu
<p>A7 Rydym yn argymhell y dylai cynghorau</p> <ul style="list-style-type: none"> sefydlu safonau data a dull codio corfforaethol y mae pob gwasanaeth yn eu defnyddio ar gyfer eu data craidd; cynnal archwiliad i ganfod pa ddata sy'n cael ei gadw gan wasanaethau a nodi unrhyw achosion o ddyblygu cofnodion a cheisiadau am wybodaeth; creu cyfrif cwsmer integredig canolog fel porth i wasanaethau; cynnal archwiliad data i ddarparu hyfforddiant diweddaru i reolwyr gwasanaethau i sicrhau eu bod yn gwybod pryd y gallent ac na allant rannu data a pha ddata y gallent ac na allant ei rannu; ac adolygu a diweddaru protocolau rhannu data er mwyn sicrhau eu bod yn cynorthwyo gwasanaethau i gyflawni eu cyfrifoldebau rhannu data 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r cyngor yn gweithio ar asesiad aeddfedrwydd data ac yn datblygu cynllun gweithredu i nodi unrhyw wendidau neu gyfleoedd i gryfhau prosesau busnes Mae gan y cyngor CRM mewn lle sy'n cael ei ddatblygu yn unol â'r Strategaeth Ddata i wella prosesau sy'n canolbwyntio ar gwsmeriaid. Mae'r ffurflenni eisoes ar gael ar y system yn defnyddio manylion personol, a fewnosodir gan y preswlydd ac sy'n cael eu storio ar y CRM, i lenwi agweddau cyffredin ar ffurflenni cais. Mae protocolau rhannu data mewn lle ac yn cael eu diweddaru pan nodir gwelliannau 	Ar waith

'Cyfle wedi gollu' Mentrau Cymdeithasol - Cenedlaethol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A1 I gael y gorau o'u gwaith gyda a'u cyllid ar gyfer Mentrau Cymdeithasol, mae angen i awdurdodau lleol sicrhau bod ganddynt y trefniadau a'r systemau cywir yn eu lle. Rydym yn argymhell bod swyddogion awdurdodau lleol yn defnyddio'r rhestr wirio yn Atodiad 2 i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hunanwerthuso gweithgarwch ymgysylltu, rheoli, perfformiad ac arfer mewn perthynas â Mentrau Cymdeithasol ar hyn o bryd; • adnabod cyfleoedd i wella cydweithio; a • mynd ati ar y cyd i ddrafftio a chyflawni cynllun gweithredu gyda graddfeydd amser a chyfrifoldebau wedi'u nodi'n glir i fynd i'r afael â'r bylchau a'r gwendidau a nodwyd trwy'r hunanwerthusiad. 	<p>Mae mentrau cymdeithasol o arwyddocâd mawr ar Ynys Môn ac yn bartneriaid allweddol wrth gyflawni ar draws gwasanaethau. Mae hyn wedi'i amlygu o fewn Cynllun y Cyngor 2023–2028 ac mae cydweithio'n cael ei gydnabod fel un o werthoedd y Cyngor.</p> <p>'Cydweithio: Rydym yn gweithio fel tîm, gyda'n cymunedau a'n partneriaid, i gyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer pobl Ynys Môn.'</p> <p>Mae ein partneriaid allweddol yn cynnwys Medrwn Môn, Menter Môn, Môn CF a Chyngor ar Bopeth Ynys Môn.</p> <p>Mae Cynllunio Lle yn parhau i wneud cynnydd ar draws yr Ynys gyda 8 cynghrair bellach ar waith</p> <p>Mae grantiau SPF yn parhau i wella a chefnogi gweithgareddau menter gymdeithasol.</p> <p>Mae gan yr Awdurdod Lleol gynrychiolaeth yn Rhwydwaith Mentrau Cymdeithasol Gogledd Cymru sy'n cynnwys aelodau o gynghorau eraill yn y gogledd, Cwmpas, Menter Môn a Medrwn Môn. Mae'r rhwydwaith yn trafod unrhyw faterion y mae mentrau cymdeithasol yn eu hwynebu gan gynnwys gofynion ariannu i'r dyfodol.</p> <p>Mae'r Cyngor yn paratoi Cynllun Strategol Caffael newydd sy'n adeiladu ar Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru), Deddf Caffael 2023, Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael</p>	<p>Ar waith</p>

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
	Cyhoeddus (Cymru) 2023 a Deddf Caffael y Gwasanaeth Iechyd (Cymru) 2024.	
<p>A2 I lywio gwelliant rydym yn argymell bod yr awdurdod lleol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yn cymeradwyo'r Cynllun Gweithredu a gwblhawyd yn ffurfiol; • yn mynd ati'n rheolaidd i adrodd ar berfformiad, ei fonitro a'i werthuso mewn pwyllgorau craffu perthnasol; ac • yn diwygio camau gweithredu a thargedau yng ngoleuni gwerthusiad ac asesiad yr awdurdod o'i berfformiad. 	<p>Mae'r rhestr wirio wedi'i chwblhau er mwyn hunanwerthuso ymgysylltiad, rheolaeth, perfformiad ac arferion, ac mae cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu.</p> <p>Mae'r partneriaid allweddol uchod i gyd wedi adrodd i Bwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio'r Cyngor.</p>	Ar waith
<p>A3 Er mwyn sicrhau bod yr awdurdod lleol yn cyflawni ei gyfrifoldebau dan adran 16 i hyrwyddo Mentrau Cymdeithasol rydym yn argymell ei fod yn adrodd ar weithgarwch cyfredol a blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol yn dilyn gwerthuso ei Gynllun Gweithredu gan gynnwys Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.</p>	<p>Bydd hyn yn cael ei ystyried fel rhan o ddatblygu cynllun gweithredu</p> <p>Bydd gweithgareddau cyfredol a blaenoriaethau'r dyfodol yn cael eu hadrodd yn Adroddiad Blynyddol nesaf y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.</p>	Ar waith

'Craciau yn y Sylfeini' – Diogelwch Adeiladau yng Nghymru - Cenedlaethol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A5 Dylai awdurdodau lleol ddatblygu cynlluniau gweithredu lleol sy'n mynegi gweledigaeth glir ar gyfer rheoli adeiladu er mwyn gallu cynllunio'n effeithiol ar gyfer rhoi gofynion y Ddeddf ar waith. Dylai'r Cynlluniau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fod yn seiliedig ar asesiad o risgiau lleol ac yn cynnwys camau lliniaru; • nodi sut y bydd adnoddau'n cael eu ddarparu ar gyfer gwasanaethau rheoli adeiladu i gyflawni eu holl gyfrifoldebau statudol; • dangos rôl allweddol rheoli adeiladu o ran sicrhau adeiladau diogel a bod yn gysylltiedig ag amcanion llesiant ac amcanion corfforaethol eraill; a • chynnwys mesurau deilliant sy'n canolbwyntio ar yr holl wasanaethau rheoli adeiladu, nid strwythurau peryglus yn unig. 	<p>Ni fu modd sicrhau cynnydd hyd yn hyn oherwydd anawsterau parhaus wrth recriwtio a llwyth gwaith cynyddol.</p> <p>Ar hyn o bryd, mae'n anodd recriwtio staff cymwysedig i swyddi arbenigol ym maes cynllunio, ac nid yw hyn yn unigryw i Ynys Môn.</p> <p>Mae gan y Cyngor gynlluniau ar waith i ymateb i'r her hon, gan gynnwys addasu swydd disgrifiadau a bod yn agored i ddarparu cyfleoedd i staff ennill y cymwysterau angenrheidiol o fewn eu rolau. Mae pecynnau recriwtio hefyd wedi'u dylunio sy'n amlinellu manteision gweithio i'r Gwasanaeth a'r Cyngor.</p>	Ar ei hôl hi
<p>A6 Dylai awdurdodau lleol fynd ati ar frys i adolygu eu rheolaeth ariannol ar reoli adeiladu a sicrhau eu bod yn cydymffurfio'n llawn â Rheoliadau. Dylai hyn gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sefydlu amserlen o adolygiadau ffioedd rheolaidd i sicrhau bod taliadau'n adlewyrchu cost gwasanaethau ac yn cydymffurfio â'r Rheoliadau; • adrodd ar berfformiad ariannol a chyhoeddi'r wybodaeth honno'n flynyddol yn unol â'r Rheoliadau; • sicrhau bod staff perthnasol yn cael hyfforddiant i sicrhau eu bod yn cymhwyso'r Rheoliadau ac yn dehongli adroddiadau ariannol yn gywir; a • diwygio ffioedd i sicrhau y codir am wasanaethau yn unol â'r Rheoliadau. 	<p>Cynhaliwyd rhai cyfarfodydd archwilio cychwynnol gyda chydweithwyr o'r Adran Gyllid, ond ni fu modd sicrhau cynnydd ystyrlon oherwydd yr anawsterau parhaus wrth recriwtio a'r llwyth gwaith cynyddol a nodwyd uchod.</p>	Ar ei hôl hi

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A7 Dylai awdurdodau lleol weithio gyda phartneriaid i wneud gwell defnydd o adnoddau cyfyngedig trwy archwilio'r potensial ar gyfer cydweithio a rhanbartholi i gryfhau cydnerthedd trwy ddadansoddiad cost a budd o bartneru gydag awdurdodau cyfagos, sefydlu cyd-fentrau a/neu fabwysiadu model rhanbarthol lle y bo hynny'n fuddiol.</p>	<p>Trafodwyd cynllunio rhanbarthol gydag Awdurdodau Lleol eraill yng Ngogledd Cymru ym mis Mehefin eleni i sefydlu Cydbwyllgor Corfforaethol ar gyfer y Gogledd. Fodd bynnag, ni dderbyniwyd unrhyw gyfathrebu pellach hyd yn hyn.</p>	<p>Ar ei hôl hi</p>
<p>A8 Dylai awdurdodau lleol adolygu prosesau rheoli risg i sicrhau bod risgiau'n cael eu hadnabod, eu cofnodi, eu hasesu, a'u lliniaru mewn modd systematig ac y gwneir gwaith rheolaidd i'w gwerthuso ac i graffu arnynt.</p>	<p>Mae'r Gofrestr Risg Gwasanaeth yn cael ei diweddarau'n rheolaidd ac yn cefnogi gwneud penderfyniadau strategol.</p>	<p>Ar waith</p>

'Gyda'n gilydd fe allwn ni' – Cydnerthedd a hunanddibyniaeth cymunedau - Cenedlaethol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A1 I gryfhau cydnerthedd cymunedau a chynorthwyo pobl i fod yn fwy hunanddibynnol, mae angen i awdurdodau lleol sicrhau bod ganddynt y trefniadau a'r systemau cywir. Rydym yn argymhell bod awdurdodau lleol yn defnyddio'r offeryn gwerthuso yn Atodiad 2 i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hunanwerthuso gweithgarwch ymgysylltu, rheoli, perfformiad ac ymarfer cyfredol; • adnabod ble y mae angen gwelliant; a • drafftio a chyflawni cynllun gweithredu sy'n cynnwys fframiau amser a chyfrifoldebau wedi'u nodi'n gywir i fynd i'r afael â'r bylchau a'r gwendidau a adnabuwyd wrth gwblhau'r offeryn gwerthuso. 	<p>Mae Cynllunio Lle yn parhau i wneud cynnydd ar draws yr Ynys gyda 8 cynghrair cymunedol bellach wedi'u sefydlu ar draws 11 o wardiau etholiadol Ynys Môn.</p> <p>Mae cynghreiriau cymunedol yn bartneriaethau cydweithredol sy'n dwyn ynghyd lleisiau amrywiol, gan gynnwys trigolion, grwpiau cymunedol, cynghorau tref a chymuned, busnesau lleol ac eraill. Wrth weithio gyda'i gilydd, maent yn datblygu atebion arloesol, sy'n cael eu harwain gan y gymuned, i fynd i'r afael â blaenoriaethau lleol ac i ymateb i ymgynghoriadau gan sefydliadau megis y Bwrdd Iechyd, Cyngor Sir Ynys Môn, a Heddlu Gogledd Cymru.</p> <p>Mae nifer o grantiau'r Gronfa Ffyniant Cyffredin (SPF) yn cael eu cyflawni gan y Cyngor a'i bartneriaid i wella ac atgyfnerthu gwytnwch cymunedol.</p>	Ar waith
<p>A2 I helpu awdurdodau lleol i fynd i'r afael â'r bylchau a gaiff eu canfod ganddynt yn dilyn eu hunanwerthusiad, rydym yn argymhell eu bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yn rhoi cymeradwyaeth ffurfiol i'r Cynllun Gweithredu wedi'u gwblhau sy'n codi o'r ymarfer hunanwerthuso; • adrodd ar berfformiad, monitro perfformiad a gwerthuso perfformiad yn rheolaidd mewn pwyllgorau craffu perthnasol; a • diwygio camau gweithredu a thargedau yng ngoleuni gwerthusiad ac asesiad yr awdurdod o'i berfformiad 	<p>Mae'r rhestr wirio wedi'i chwblhau er mwyn hunanwerthuso ymgysylltiad, rheolaeth, perfformiad ac arferion, ac mae cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu.</p> <p>Mae'r partneriaid allweddol uchod i gyd wedi adrodd i Bwyllgor Sgrïwtini Partneriaeth ac Adfywio'r Cyngor.</p>	Ar waith

Datblygu cynaliadwy? – gwneud y defnydd gorau o dir llwyd ac adeiladau gwag - Cenedlaethol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A1 Er mwyn galluogi rhanddeiliaid i asesu safleoedd posibl, dylai cynghorau greu proses systematig i ddod o hyd i safleoedd addas ar gyfer adfywio a rhoi cyhoeddusrwydd iddynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> dylai hyn dynnu ar ddata sydd eisoes gan gynghorau, yn ogystal â ffynonellau data allanol i ddatblygu darlun cyfansawdd a mwy cyflawn o safleoedd; a Ile y bo'n hysbys, dylid enwi rhwystrau allweddol i helpu ymdrechion i'w goresgyn. 	<p>Mae gan y Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd raglen ar waith i fynd i'r afael â safleoedd Tir Llwyd, lle mae hynny'n bosibl, mewn partneriaeth â rhanddeiliaid a phartneriaid.</p>	<p>Ar waith</p>
<p>A2 Er mwyn helpu i sicrhau bod gweithgarwch adfywio a gwaith i lunio'r amgylchedd yn cael ei oleuo gan anghenion cymunedau dylai Cynghorau gynyddu cyfleoedd i gynnwys y gymuned mewn rhaglenni adfywio, wrth greu cynlluniau a chyflawni'r gwaith datblygu ei hun.</p>	<p>Mae'r Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd bob amser yn ceisio ymgysylltu â thrigolion a chymunedau i lywio ein gweithgareddau adfywio. Ar hyn o bryd (Tachwedd 2024) mae Ymgynghoriad Canol Trefi Ynys Môn ar waith i lywio Cynlluniau Lle.</p>	<p>Ar waith</p>
<p>A3 Er mwyn darparu ffocws ac ysgogiad i ddatblygu safleoedd tir llwyd dylai Cynghorau adolygu eu dulliau adfywio presennol a, lle y bo hynny'n briodol, pennu polisiâu a thargedau adfywio cliriach, mwy uchelgeisiol. Gyda'i gilydd, dylai'r rhain:</p> <ul style="list-style-type: none"> ddisgrifio dull a disgwyliadau'r Cyngor; disgrifio sut y byddant yn darparu adnoddau ar gyfer eu dull; a disgrifio sut y mae'r dull yn cyd-fynd â nodau polisi cenedlaethol a blaenoriaethau cynllunio rhanbarthol. 	<p>Credwn, yn enwedig o ystyried maint ein hadnoddau cyfyngedig (pobl ac arian), bod ein polisiâu a'n targedau adfywio yn ddigon uchelgeisiol. Er y byddwn bob amser yn ymdrechu i wneud mwy, rhaid i ni hefyd fod yn realistig ac yn bragmatig.</p>	<p>Ar waith</p>

Adolygiad o Strategaeth Ddigidol - Lleol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A1 Cryfhau'r sylfaen dystiolaeth Er mwyn helpu i sicrhau bod ei strategaeth ddigidol nesaf yn wybodus a bod ei adnoddau'n cael eu targedu'n effeithiol, wrth ddatblygu ei strategaeth dylai'r Cyngor ddefnyddio tystiolaeth o ystod eang o ffynonellau, gan gynnwys</p> <ul style="list-style-type: none"> • cynnwys rhanddeiliaid sydd â diddordeb yn y strategaeth ddigidol yn ogystal â thynnu ar farn rhanddeiliaid o ffynonellau presennol; • amcanion a strategaethau cyrff cyhoeddus eraill, a nodi cyfleoedd i gydweithio; • dadansoddiad pellach o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol (gweler ein meini prawf archwilio ar gyfer C.1.1 a C1.2 yn Atodiad 1 am rai enghreifftiau o'r hyn y gallai hyn ei gynnwys) 	<p>Mae'r Strategaeth Ddigidol ar waith erbyn hyn.</p> <p>Pwrpas y Cynllun Strategol hwn yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi'r gwaith o weithredu Cynllun y Cyngor fel y galwn wella'n barhaus a darparu'r gwasanaeth gorau posib • Darparu fframwaith clir er mwyn gyrru'r blaenoriaethau digidol yn eu blaen yn dilyn gwaith ymgysylltu allanol ac ymgynghoriad mewnol • Cydnabod a chefnogi'r gwaith o weithredu Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol • Cefnogi dulliau modern o weithio a gweithredu a dyhead y Cyngor i fod yn hyblyg o ran cynnig gwasanaeth er mwyn gwella effeithiolrwydd • Dilyn trywydd a chyfeiriad y Strategaeth Ddigidol i Gymru - gweledigaeth ar y cyd 	<p>Wedi gweithredu</p>
<p>A2 Nodi goblygiadau adnoddau. Er mwyn helpu i sicrhau bod modd cyflawni ei strategaeth ddigidol nesaf, dylai'r Cyngor nodi'r goblygiadau o ran adnoddau yn y tymor byr a'r hirdymor o'i chyflawni ynghyd ag unrhyw arbedion effeithlonrwydd a fwriedir.</p>	<p>Mae cynllun blynyddol wedi'i ddatblygu yn seiliedig ar ofynion gwasanaethau a'r gyllideb sydd ar gael</p>	<p>Ar waith</p>
<p>A3 Trefniadau ar gyfer monitro gwerth am arian. Er mwyn gallu monitro gwerth am arian ei strategaeth ddigidol nesaf, dylai'r Cyngor gryfhau ei drefniadau ar gyfer monitro ei gynnydd a'i effaith yn y tymor byr, y tymor canolig a'r tymor hwy.</p>	<p>Caiff y strategaeth ddigidol ei monitro'n chwarterol yn y Bwrdd Rhaglen Trawsnewid (Moderneiddio). Mae'r Bwrdd yn cynnwys Arweinydd y Cyngor, Dirprwy Arweinydd, Arweinwyr Grwpiau, Prif Weithredwr, Dirprwy Brif Weithredwr, ac uwch swyddogion eraill. Bydd adroddiad blynyddol ar gynnydd hefyd ar gael.</p>	<p>Ar waith</p>

Defnyddio gwybodaeth am berfformiad: safbwynt defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniadau - Lleol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A1 Dylai'r Cyngor gryfhau'r wybodaeth y mae'n ei darparu i'w uwch-arweinwyr i'w galluogi i ddeall pa mor dda y mae gwasanaethau a pholisïau yn diwallu anghenion defnyddwyr gwasanaethau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae Cerdyn Sgorio Corfforaethol newydd ar waith ar gyfer 24-25. • Mae'r Arolwg Preswylwyr wedi'i gwblhau a bydd yn cael ei ddadansoddi a'i adrodd i uwch arweinwyr a phwyllgorau yn Ch4 • Mae dangosfyrddau PowerBI wedi'u datblygu i fonitro tueddiadau, gan gynnwys Dangosfwrdd Poblogaeth a Demograffeg, Dangosfwrdd Tlodi, Dangosfwrdd Sero Net, ac eraill sy'n cael eu datblygu 	Ar waith
<p>A2 Dylai'r Cyngor gryfhau'r wybodaeth a ddarperir i uwch arweinwyr i'w helpu i werthuso a yw'r Cyngor yn cyflawni ei amcanion a'r canlyniadau arfaethedig</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Darperir gwybodaeth chwarterol i uwch arweinwyr ynghylch cwblhau amcanion Cynllun y Cyngor. Mae byrddau rhaglen ar waith i hwyluso trafodaethau a gwelliannau lle mae angen. • Mae dangosfyrddau PowerBI ar waith • Bydd canlyniadau'r Arolwg Preswylwyr yn cael eu dadansoddi, a bydd ymateb yn cael ei weithredu 	Ar waith
<p>A3 Mae angen i'r Cyngor gael sicrwydd bod ganddo drefniadau cadarn i sicrhau ansawdd a chywirdeb y data y mae'n ei ddarparu i uwch-arweinwyr sy'n ymwneud â safbwynt a chanlyniadau defnyddwyr gwasanaethau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae gweithredu dangosfyrddau newydd PowerBI a'r Cerdyn Sgorio wedi nodi gwendidau ynghylch a chadernid ac ansawdd rhai ffynonellau data. Mae'r rhain wedi'u gwella neu wrthi'n cael eu gwella. • Mae safbwynt defnyddwyr yn bwysig ac mae sawl arolwg cwsmeriaid wedi'u datblygu neu'n cael eu datblygu i gryfhau ein gwybodaeth am safbwyntiau defnyddwyr a chanlyniadau 	Ar waith

Gosod amcanion llesiant - Lleol

Argymhellion	Diweddariad	CAMG
<p>A1 Er mwyn cyflawni ei amcanion llesiant yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy, dylai'r Cyngor sicrhau bod fersiynau nesaf ei Gynllun Ariannol Tymor Canolig yn dangos yn glir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sut bydd adnoddau'r Cyngor yn cael eu blaenoriaethu i gyflawni ei amcanion llesiant; a • sut y gallai targedau arbedion presennol ac yn y dyfodol neu risgiau ariannol hysbys yn y dyfodol effeithio ar gyflawni ei amcanion llesiant. 	<p>Trafodwyd Cynllun Ariannol Tymor Canolig ar gyfer 25/26 yn y Pwyllgor Gwaith ym mis Medi. Nododd fod angen £0.5M ychwanegol i gwblhau Amcanion Cynllun y Cyngor.</p> <p>Mae gwaith yn parhau i adnabod arbedion cyn gosod y gyllideb. Ymgynghorir ar rai ohonynt yn y flwyddyn newydd.</p>	Ar waith
<p>A2 Dylai'r Cyngor roi ystyriaeth fanylach i dueddiadau, risgiau a chyfleoedd perthnasol er mwyn adeiladu ar y cynnydd y mae wedi'i wneud o ran cymhwyso'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth osod amcanion llesiant ar gyfer y dyfodol.</p>	<p>Mae dangosfyrddau PowerBI wedi'u datblygu i fonitro tueddiadau, gan gynnwys Dangosfwrdd Poblogaeth a Demograffeg, Dangosfwrdd Tlodi, Dangosfwrdd Sero Net, ac eraill sy'n cael ei dylunio.</p> <p>Caiff risgiau eu monitro'n chwarterol tra bo cyfleoedd yn cael eu harchwilio pan gânt eu hadnabod.</p>	Ar waith